

PATVIRTINTA

Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos

Zarasų ligoninės direktoriaus 2021 m.

rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. V- 59

DARBUOTOJŲ PSICHOLOGINIO SAUGUMO UŽTIKRINIMO ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ZARASŲ LIGONINĖS POLITIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbuotojų psichologinio saugumo užtikrinimo Zarasų rajono savivaldybės viešojoje įstaigoje Zarasų ligoninėje (toliau – Zarasų ligoninė) politika (toliau - Politika) nustato principus, kuriais vadovaujamosi Zarasų ligoninėje, siekiant užtikrinti darbuotojų psichologinį saugumą.

2. Politikos tikslas - viešai deklaruoti psichologinio smurto ir mobingo darbe netoleravimą Zarasų ligoninėje ir užtikrinti saugios darbo aplinkos kūrimą visiems Zarasų ligoninės darbuotojams.

3. Ši Politika taikoma visiems Zarasų ligoninės darbuotojams.

4. Politikoje vartojamos sąvokos:

4.1. **Psichologinis smurtas** - nepriimtinas vieno ar kelių asmenų elgesys, kuris gali pasireikšti įvairiomis formomis, pagrinde - priekabiavimu ir smurtu: fiziniu, psichologiniu ir/ar seksualiniu išnaudojimu, vienkartinio ar sistemingu neetišku elgesiu, nepagarbiu elgesiu kitų asmenų atžvilgiu. Darbo aplinkoje smurtas gali pasireikšti tarp to paties lygmens kolegų (horizontalus smurtas), tarp vadovų ir jų pavaldinių (vertikalus smurtas) bei darbuotojų ir kitų asmenų (klientų, vartotojų, trečiųjų asmenų ir kt.).

4.2. **Mobingas** - jėgų disbalansu paremti santykiai darbo vietoje, pasireiškiantys nuosekliu ilgalaikiu netinkamu elgesiu, nukreiptu prieš darbuotoją, kuriais pažeidžiama darbuotojo fizinė, socialinė ar psichologinė gerovė, mažinamas jo produktyvumas bei pasitenkinimas darbu. Mobingą gali taikyti tiek vienas, kolektyvo pritarimą ar galios svertų turintis asmuo, tiek darbuotojų grupė.

4.3. **Priekabiavimas** - nepageidaujamas elgesys, kai asmens lyties, lytinės orientacijos, negalios, amžiaus, rasės, etinės priklausomybės, tautybės, religijos, tikėjimo, kalbos, kilmės, socialinės padėties, įsitikinimų ar pažiūrų, pilietybės, šeimyninės padėties, ketinimo turėti vaiką (vaikų) pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

4.4. **Psichosocialinis rizikos veiksnys** - veiksnys, kuris dėl darbo sąlygų, darbo reikalavimų, darbo organizavimo, darbo turinio, darbuotojų tarpusavio ar darbdavio ir darbuotojo tarpusavio santykių sukelia darbuotojui psichinį stresą.

4.5. **Psichosocialinė rizika** - rizika darbuotojų psichinei ir fizinei sveikatai bei socialinei gerovei, kurią kelia psichosocialiniai veiksniai susiję su darbo santykiais.

5. Kitos Politikoje naudojamos sąvokos suprantamos ir aiškinamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos respublikos Darbo kodekse, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme ir Psichosocialinės rizikos vertinimo metodiniuose nurodymuose.

II SKYRIUS
DARBUOTOJŲ PSICHOLOGINIO SAUGUMO UŽTIKRINIMO ZARASŲ
LIGONINĖJE
POLITIKOS PRINCIPAI

6. Zarasų ligoninėje netoleruojamas:

6.1. bet kokia forma pasireikšti galintis psichologinis smurtas: priekabiavimas, nepageidaujamas elgesys darbe, siekiant įžeisti darbuotojo orumą dėl amžiaus, negalios, šeimyninės padėties, lyties, nuomonės ar įsitikinimų, fizinis, psichologinis ir/ar seksualinis išnaudojimas, vienkartinis ar sistemingas neetiškas, nepagarbus elgesys bet kurių Zarasų ligoninės darbuotojų atžvilgiu.

6.2. bauginimas, grasinimai siekiant sukelti fizinės, psichologinės skriaudos baimę.

6.3. bet kokia forma pasireikšti galintis mobingas: nuoseklus ilgalaikiu netinkamas elgesys, fizinės, socialinės ar psichologinės gerovės pažeidimas bet kurių Zarasų ligoninės darbuotojų atžvilgiu.

6. Zarasų ligoninės darbą siekia organizuoti taip, kad būtų kuriama saugi ir psichologinei sveikatai palanki darbo aplinka, kad darbuotojas ar jų grupė nepatirtų priešišku, neetišku, žeminančių, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksmų, kuriais kėsiamasi į atskiro darbuotojo ar jų grupės garbę ir orumą, fizinį ar psichologinį asmens neliečiamumą ar kuriais siekiama darbuotoją ar jų grupę įbauginti, sumenkinti ar įstumti į beginklę ir bejėgę padėtį.

7. Zarasų ligoninėje organizuojant darbą yra atsižvelgiama į psichosocialinę riziką ir psichosocialinių rizikos veiksnių poveikį visiems Zarasų ligoninės darbuotojams.

8. Zarasų ligoninė imasi priemonių, kad kaip įmanoma efektyviau būtų įgyvendinamos psichologinio smurto darbe prevencijos priemonės ir skatina darbuotojus apie galimai patirtus ar pastebėtus psichologinio smurto ir (ar) mobingo atvejus anonimiškai ar atskleidžiant savo tapatybę pranešti šioje Politikoje nustatyta tvarka (detaliau žr. 12-14 punktus), atvirai kalbėti šiomis temomis, rodyti netoleranciją tokiam elgesiui.

9. Zarasų ligoninė užtikrina darbuotojams galimybę teikti klausimus, siūlymus, prašymus ir (ar) skundus dėl pastebėto ar patiriamo psichologinio smurto ir (ar) mobingo darbe.

10. Jei asmuo kreipėsi ne anonimiškai, o atskleisdamas savo tapatybę, Zarasų ligoninė užtikrina pateiktų duomenų konfidencialumą ir taiko asmenų, pateikusių informaciją apie pažeidimus, apsaugos, skatinimo ir pagalbos jiems priemones.

11. Zarasų ligoninėje psichologinio smurto ir mobingo atvejus galima registruoti Zarasų ligoninės internetinėje svetainėje (<http://www.zarasuligonine.lt/>), užpildant pateiktą anketos formą (galima anketą pildyti ir anonimiškai) arba el. paštu zarasu.liginine@zarasuligonine.lt.

III SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Darbuotojai su šia Politika yra supažindinami pasirašytinai ir atlikdami savo darbo funkcijas turi vadovautis šioje Politikoje nustatytais principais.

13. Šios Politikos pažeidimas gali būti laikomas šurkščiu darbo pareigų pažeidimu ir taikoma atsakomybė numatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse ar kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

14. Politika tvirtinama, keičiama ir naikinama Zarasų ligoninės direktoriaus įsakymu.